

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» (далі - Положення) визначає дотримання основних принципів академічної доброчесності в навчальній та освітньо-науковій діяльності коледжівської спільноти, як невід'ємну складову системи забезпечення якості освіти, спрямоване на надання якісних освітніх послуг, дотримання моральних, етичних, правових норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу Відокремленого структурного підрозділу «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» (далі – Коледжу).

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», правил внутрішнього трудового розпорядку Коледжу, чинних наказів та рекомендацій Міністерства освіти і науки України, інституційних нормативних документів: «Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету», «Положення про організацію освітнього процесу», «Кодексу академічної доброчесності Коледжу».

1.3. Дія Положення поширюється на усіх учасників освітнього процесу: педагогічних, науково-педагогічних працівників Коледжу та здобувачів фахової передвищої освіти.

1.4. Положення забезпечує дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних відносин, через основні елементами нормативної бази, такі як Кодекс академічної доброчесності Коледжу, «Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами Коледжу», «Положення про групу сприяння академічній доброчесності Коледжу», «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчальних працях учасників освітнього процесу у Коледжі», заходи по забезпеченню дотримання принципів академічної доброчесності.

1.5. Положення є складовою загальної нормативної бази Коледжу і розміщується в електронному реєстрі розділу «Академічна доброчесність» офіційного сайту Коледжу.

2. Система управління дотриманням принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин Коледжу

2.1. Згідно статті 42 Закону України «Про освіту» Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Порухенням академічної доброчесності згідно пункту 4 статті 42 Закону України «Про освіту» є:

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.

Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).

Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Зловживання впливом – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.3. Система забезпечення принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин Коледжу будується на таких складових:

2.3.1. Інституційна нормативна база, яка визначає зміст, механізми популяризації та впровадження принципів академічної доброчесності, процедури попередження та боротьби з негативними її проявами. Основними документами внутрішньої нормативної бази є:

- Кодекс академічної доброчесності Коледжу;
- Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Коледжу;
- Положення про Комісію з академічної доброчесності та етики управління конфліктами Коледжу;
- Положення про групу сприяння академічній доброчесності Коледжу;

- інші нормативні документи щодо здійснення відповідних видів освітньо-наукової діяльності Коледжу, де відображаються питання академічної доброчесності.

2.3.2. Структурними підрозділами та уповноваженими комісіями, які забезпечують популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в навчальну та наукову діяльність Коледжу, а також виконують наглядову і контролюючу функції, є:

- Група сприяння академічній доброчесності (далі – Група);
- Комісія з академічної доброчесності та етики управління конфліктами (далі – Комісія);
- одноразово сформовані комісії з академічної доброчесності, які, за необхідності, створюються наказом директора.

Для розгляду порушень академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти до складу даних комісій обов'язково входять представники органів студентського самоврядування. До складу комісій не можуть входити особи, які притягувались до відповідальності за порушення академічної доброчесності. У випадку встановлення факту порушення академічної доброчесності членом комісії, він виводиться з її складу наказом директора.

Засідання комісій вважається правомірним у випадку, якщо участь у їх роботі приймає не менше двох третин членів. Рішення комісій вважаються ухваленими, якщо вони підтримані простою більшістю голосів її членів, шляхом відкритого голосування.

2.3.3 Інформаційна база, за допомогою якої здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітнього процесу Коледжу у питаннях академічної доброчесності включає такі складові:

- розділ «Академічна доброчесність» офіційного сайту Коледжу;
- інформаційні матеріали, які присвячені популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів фахової передвищої освіти (буклети, банери тощо);
- матеріали присвячені формуванню культури академічного письма та попередження плагіату;
- інформаційні матеріали щодо корпоративної культури на робочому місці та переваг чесного навчання, які створені спільно з представниками роботодавців;

2.3.4. Інструменти впровадження дотримання принципів академічної доброчесності у навчальній та науковій діяльності Коледжу, які несуть просвітницьку функцію та за допомогою яких стає можливим попередження випадків порушення принципів академічної доброчесності, у тому числі:

- інформаційно-консультативне супроводження викладачів та здобувачів фахової передвищої освіти через поширення інформації щодо відкритих онлайн-ресурсів, відео-роликів, друк буклетів та іншу діяльність з промоції принципів академічної доброчесності.

- проходження масових відкритих он-лайн курсів та підвищення кваліфікації викладачів зі складовою з тематики академічної доброчесності, етики академічних взаємовідносин (рекомендовано);

- лекції основних стейкхолдерів фахової передвищої освіти (відомих випускників, роботодавців, експертів тощо) з тематики переваг чесного навчання та реалізації якісних наукових досліджень до участі у спільних заходах разом з учасниками освітнього процесу;

- підписання учасниками освітнього процесу Декларацій щодо підтримки принципів академічної доброчесності та недопущення її негативних проявів.

- проведення керівниками академічних груп спільно з активом студенської ради Коледжу, співробітниками «Круглих столів з пропаганди академічної доброчесності»;

2.3.5. Інструменти контролю дотримання принципів академічної доброчесності у навчальній та науковій діяльності Коледжу, передбачають:

- здійснення анкетування учасників освітнього процесу з питань академічної доброчесності;

- обов'язкову перевірку курсових робіт на наявність ознак академічного плагіату відповідно до створеної нормативної бази.

3. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності

3.1. Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності під час здійснення освітньо-наукової діяльності покладається на здобувачів фахової передвищої освіти та працівників Коледжу.

3.2. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами освіти під час здійснення освітньо-наукової діяльності здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками робіт.

3.3. Факти порушення академічної доброчесності працівниками виявляються передусім керівництвом Коледжу та його структурними підрозділами.

3.4. Рішення щодо академічної відповідальності за порушення доброчесності може прийматись особами, зазначеними у пункті 3.2 Положення та Комісією.

3.4.1. Викладач може призначати наступні види академічної відповідальності для здобувачів фахової передвищої освіти, що порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;

- повторне проходження оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;

- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо);

3.4.2. Керівник курсової роботи може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів фахової передвищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання курсової, навчальної роботи;

- повторне виконання окремого розділу (розділів) курсової, навчальної роботи;

- повторне виконання курсової, навчальної роботи;

3.4.3 Завідувачі відділень, голови циклових (предметних) комісій, керівники структурних підрозділів та заступники директора Коледжу можуть призначати такі види академічної відповідальності працівникам Коледжу, які порушили академічну доброчесність:

- проведення додаткової перевірки на наявність ознак академічного плагіату всіх робіт, автором яких є порушник;

- відкликання з розгляду (друку) робіт, автором яких є порушник і підготовка яких була здійснена з порушенням академічної доброчесності.

3.4.4 Комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами може призначати такі види академічної відповідальності:

- для здобувачів фахової передвищої освіти - виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії, позбавлення академічної стипендії;

- повідомлення батьків здобувача освіти про вчинене порушення;

- обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проєктів;

- рекомендувати до розгляду директором, Педагогічною радою Коледжу або іншими органами та посадовими особами (відповідно до розподілу повноважень) призначення для порушника таких видів академічної відповідальності:

- позбавлення наданих пільг з оплати за навчання;

- оголошення письмової догани із занесенням до особової справи порушника;

- відрахування із закладу освіти;

- письмове попередження;

- відмова в присвоєнні педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- звільнення.

3.4. За кожне порушення академічної доброчесності здобувачі фахової передвищої освіти і працівники Коледжу можуть бути притягнуті як до одного, так і до кількох видів академічної відповідальності залежно від рішення Комісії.

3.5. Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;

- факту співпраці з Комісією або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;

- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;

- ступеню впливу порушення на репутацію Коледжу, відділення, предметної (циклової) комісії, тощо;

3.6. У випадку, якщо викладач, керівник курсової роботи, голова предметної (циклової) комісії, завідувач відділення, заступник директора, не уповноважений приймати рішення про конкретний вид академічної відповідальності, тоді подається заява на ім'я голови Комісії, стосовно розгляду конкретного порушення.

3.7. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності Комісією, прописана у «Положенні про Комісію з академічної доброчесності та етики управління конфліктами Коледжу».

3.8. У випадку незгоди з рішенням особи, яка призначає конкретний вид академічної відповідальності за пунктами 3.4.1-3.4.3 Положення, або Комісії щодо притягнення до академічної відповідальності, особа що звинувачена у порушенні, має право на апеляцію. Апеляція подається особисто порушником на ім'я директора у десятиденний термін після оголошення рішення Комісії.

3.9. Для розгляду апеляційної заяви учасників освітнього процесу створюється апеляційна комісія, склад якої сформований головою Комісії та педагогічними працівниками відповідних предметних (циклових) комісій (загальний склад не більше 3 осіб). Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу розпорядження про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається що найменше за два дні. У разі відсутності заявника питання розглядається на засіданні апеляційної комісії.

3.10. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь».

3.11. Порядок перевірки навчальних, курсових робіт на наявність ознак академічного плагіату регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчальних працях педагогічних працівників та здобувачів освіти Відокремленого структурного підрозділу «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету».

4. Прикінцеві положення

4.1. Положення ухвалюється більшістю голосів педагогічної ради Коледжу та набирає чинності з моменту його схвалення.

4.2. Зміни до Положення вносяться відповідно до пункту 4.1. Положення.

4.3. Відповідальність за дотриманням Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи та відділи Коледжу відповідно до їх функціональних обов'язків.

Розглянуто та затверджено на засіданні педагогічної ради Відокремленого структурного підрозділу «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» (протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.)

Заступник директора

з навчальної роботи ВСП «ГПФК МДУ»

Секретар

Педагогічної ради ВСП «ГПФК МДУ»

Олена МІШКУЛИНЕЦЬ

Мирослава ШИПОВИЧ